

Τὸ παιδὶ στὸ ἔλατο τοῦ Χριστοῦ (Dostoyefsky Fyodor)

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Λογοτεχνία (ποίηση & πεζογραφία)

Χειμώνας, πρωί. "Ένα μικρὸ ἄγόρι ξυπνᾶ μέσα σ' ἔνα ὑγρὸ καὶ κρύο ὑπόγειο. Τουρτουρίζει ἀπὸ τὸ κρύο. Γυρίζει καὶ κοιτάζει τὴ μητερούλα του, ποὺ κοιμᾶται δίπλα σκεπασμένη μ' ἔνα λεπτὸ καὶ κουρελιασμένο πάπλωμα. Τὸ ἄγοράκι παρατηρεῖ τὴν ἀναπνοή της, ποὺ ὅσο ἀδύνατα κι ἀν βγαίνει, μόλις βγαίνει γίνεται ἔνα ἄσπρο συννεφάκι καὶ μετὰ διαλύεται.

Εἶναι ἄρρωστη καὶ τὸ ἄγοράκι ὅσο μικρὸ καὶ ἀν εἶναι νοιώθει, πὼς δὲν πρέπει νὰ τὴν ξυπνήσει, ἀν καὶ ἡ πείνα τοῦ τρώει τὰ σωθικά.

"Ἐξω εἶναι γιορτὴ μεγάλη. Ἡρθαν τὰ Χριστούγεννα. Καὶ γι' αὐτὸ ὅλοι οἱ κάτοικοι τούτων τῶν ὑπογείων εἶχαν φύγει καὶ ἀκουόταν μόνο τὰ βογγητὰ μίας ἄρρωστης γριᾶς καρφωμένης στὸ παλιοκρέβατό της.

Ποιὰ τύχη ἄραγε νὰ ἔφερε ἐδῶ τὴ νέα γυναίκα μὲ τὸ ἄγοράκι της; Αὕτὴ φαίνεται τὶς μέρες αὐτὲς ἥρθε ἀπὸ τὴν ἐπαρχία καὶ ξαφνικὰ ἄρρωστησε, ἵσως ἐπειδὴ στὸ δρόμο κρυολόγησε.

Οἱ ὕρες περνοῦν στὸ ὑγρὸ ὑπόγειο καὶ τὸ ἄγόρι κάποια στιγμὴ σηκώνεται

διψασμένο καὶ κοντὰ στὴν πόρτα βρίσκει τὴ στάμνα μὲ τὸ νερό... πίνει καὶ χορταίνει τὴ δίψα του. Ψάχνει νὰ βρεῖ κανένα κομμάτι ψωμί... κάτι ἄλλο, οὕτε κὰν τοῦ πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ νὰ ζητήσει... ἥξερε πῶς δὲν θα 'βρισκε. Μὰ τὴ φορᾶ αὐτὴ οὔτε κὰν ψωμὶ κατόρθωσε νὰ βρεῖ.

Οἱ χειμωνιάτικες μέρες εἶναι πολὺ μικρὲς ἐδῶ πέρα. Ἡ νύχτα ξαναπλώνει γρήγορα τὴ μαυρίλα της.

Αὐτὴ ἡ μαυρίλα τοῦ ἔσφιγγε τώρα τὴν καρδιὰ καὶ τὸ φόβιζε... ἔπειτα ἡ πεῖνα εἶχε γίνει ἀνυπόφορη. Κερὶ δὲν ἄναψε, ἵσως γιατί εἶχε σωθεῖ καὶ τοῦτο.

Ἄγγιξε τὸ πρόσωπο τῆς μητέρας του. Περίεργο! Ἡταν τόσο κρύο ὅσο κι ὁ τοῖχος. Αὐτὴ δὲν κουνήθηκε... τῆς ἔπιασε τὸ χέρι κι αὐτὸ πιὸ κρύο ἀπὸ τὸν τοῖχο. Ἡταν πεθαμένη.

-Τί κρύο ποὺ κάνει ἐδῶ μέσα, σκέφτηκε, τί κρύο!

Μὲ τὸν ἀχνό του προσπάθησε νὰ ζεστάνει τὰ δακτυλάκια του καὶ ψάχνοντας βρῆκε ἔκει κάπου τὸ σκοῦφο του, τὸν ἔχωσε ὡς τ' αὐτὶὰ καὶ σιγά-σιγὰ βγῆκε ἔξω, μὴ ξυπνήσει τὴν καημένη τὴ μητερούλα του. Θὰ ἔβγαινε πολὺ νωρίτερα ἀλλὰ μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ γείτονα ἥταν ἔνας μεγάλος σκύλος καὶ δὲν τολμοῦσε νὰ βγεῖ. Τώρα ὁ μεγάλος σκύλος ἔφυγε καὶ τὸ ἀγοράκι τρεχάτο βγῆκε στὸ δρόμο.

Περπάτησε ἀρκετά... Ἔπειτα σ' ἔνα σταυροδρόμι μπῆκε σ' ἔνα πλατὺ καὶ κατάφωτο δρόμο. Θεέ μου! Τί ὡραία, τί μεγάλη πόλη! Τέτοιο πράγμα ἀπὸ τότε ποὺ γεννήθηκε δὲν εἶχε δεῖ ποτέ του. Ἐκεῖ κάτω ἀπὸ ὅπου εἶχαν ἔρθει ἥταν τόσο σκοτεινοὶ καὶ στενοὶ οἱ δρόμοι! Σ' ὅλο τὸ δρόμο ἔβλεπες μόνο ἔνα φανάρι κι ἔκεινο μισοσβησμένο! Ναί, ἔκει κάτω ὅταν βράδιαζε, ὅλοι μαζευόταν στὰ σπίτια τους. Ποὺ νὰ δεῖ κανεὶς τέτοια ὥρα ἀνθρωπο ζωντανὸ στὸν δρόμο. Μόνο τὰ σκυλιά, πολλά-πολλὰ σκυλιά, κοπάδια ὄλοκληρα οὔρλιαζαν καὶ γαύγιζαν ὅλη τὴ νύχτα. Μὰ πάλι ἔκει κάτω εἶχαν ζέστη καὶ τοὺς ἔδιναν κάτι νὰ φᾶνε, ἐνῶ ἐδῶ... Ἄχ! Θεούλη μου! Μία φέτα ψωμάκι νὰ εἶχα νὰ μὴν πεινῶ πιά! Τί θόρυβος! Τί κόσμος! Τί κίνηση! Τί φῶτα! Μόνο νὰ εἶχε κάτι νὰ βάλει στὸ στομάχι του... ἀλλὰ τὰ δάκτυλά του, γιατί νὰ πονοῦν τώρα;

Μὰ τώρα τοῦ πονοῦν περισσότερο ἀπὸ τὰ χέρια τὰ δακτυλάκια τῶν ποδιῶν του. Δὲν μπορεῖ νὰ συμμαζέψει τὰ δακτυλάκια του, εἶναι τόσο κόκκινα, τόσο κόκκινα! Βάζει τὰ κλάματα κι ἀρχίζει νὰ τρέχει. Πίσω ἀπὸ ἔνα μεγάλο παράθυρο, φωτισμένο κι αὐτό, βλέπει ἔνα ἄλλο δωμάτιο. Γύρω ἀπὸ τὸ γεμάτο γλυκίσματα τραπέζι στέκονται τρεῖς κυρίες πλούσια, πολὺ πλούσια ντυμένες. Ὁποιος μπαίνει μέσα τοῦ δίνουν ἀπὸ ἔνα γλύκισμα. Ἡ πόρτα ὅλο ἀνοιγοκλείνει. Ὁ μικρὸς χώνεται κι αὐτὸς μέσα. Μία ἄσχημη φωνὴ χτυπᾶ στ' αὐτὶ του... «Χοῦ, χοῦ, ἔξω», νὰ ἔτσι, ὅπως

διώχνουν τὰ σκυλιά. Μία κυρία σηκώνεται γρήγορα, τοῦ δίνει ἔνα κέρμα στὸ χέρι καὶ τὸ βγάζει ἔξω. Μὰ γιατί τὸν ἔβγαλαν ἔξω;... Πόσο τρόμαξε! Τὸ κέρμα πέφτει ἀπὸ τὰ χεράκια του, γιατί τὰ δακτυλάκια του εἶναι πιὰ ξυλιασμένα καὶ δὲν μποροῦν νὰ τὸ σφίξουν... Τὸ κέρμα κατρακυλᾶ καὶ πέφτει ἀπὸ μία σχάρα, ποὺ ἥταν κοντὰ στὴ σκάλα σ' ἔνα ὑπόγειο.

Τρέχει μὲ κλαμένα μάτια... μὰ ποῦ; Οὕτε τὸ ἵδιο δὲν ξέρει. Τρέχει, τρέχει καὶ μὲ τὸν ἀχνό του θέλει νὰ ζεστάνει τὰ χεράκια του, μὰ ποῦ νὰ ζεσταθοῦν. Νά, ἐδῶ στέκονται πολλοὶ μπροστὰ σὲ μία βιτρίνα καὶ χαζεύουν... Ἄ! Τί ὡραία ποὺ εἶναι! Τρεῖς κοῦκλες μὲ κόκκινα καὶ πράσινα φορέματα κάθονται γύρω στὸ τραπέζι σὰν νὰ ἥταν ζωντανές... σὰν νὰ μιλοῦσαν, καὶ ἔνας κύριος πάλι ἀπὸ κερί κρατᾶ ἔνα βιολὶ σὰν νὰ ἥταν ἔτοιμος νὰ τραβήξει τὸ δοξάρι... Νὰ εἶναι ἄραγε ζωντανό; Σκέπτεται ὁ μικρὸς καὶ βάζει τὸ δάκτυλο στὸ στόμα γιὰ νὰ λύσει αὐτὸ τὸ σπουδαῖο πρόβλημα. Τέτοιες κοῦκλες ποτέ του, μὰ ποτὲ του δὲν ἔτυχε νὰ δεῖ. Τὰ ποδαράκια του πονοῦν ἀλλὰ βλέπει τὶς κοῦκλες ποὺ εἶναι ἔτσι ἀστεῖες καὶ ξεχνᾶ τὰ κλάματά του γιὰ νὰ γελάσει.

Ξαφνικά τοῦ φάνηκε πὼς κάποιο χέρι ἀπὸ πίσω τοῦ ἔπιανε τὸ ροῦχο του... Γυρίζει νὰ δεῖ κι ἔνα ἀλητάκι τοῦ δρόμου τοῦ ἀρπάζει τὸν σκοῦφο ἀπὸ τὸ κεφάλι καὶ φεύγει, ἀφοῦ τοῦ δίνει μία ἀπὸ πίσω γιὰ νὰ σκοντάψει καὶ νὰ πέσει, ὅπως κι ἔπεσε. Οἱ γύρω βάζουν τὶς φωνές... βρίζουν τὸ ἀλητάκι ἐκεῖνο... μὰ κι αὐτὸς τρομάζει ἀπ' αὐτὲς τὶς ἄγριες φωνές, σηκώνεται ἀπὸ κάτω καὶ ὅπου φύγει, φύγει. Θεέ μου! Τί ἄγριες φωνές, τί ἄγριες φωνές!

Ποῦ τρέχει; Τί ζητά; Καὶ τὸ ἵδιο δὲν ξέρει.

Κάπου ἔκει βλέπει μία πόρτα ἀνοιχτῆ, ποὺ ἔβγαζε σὲ μία βαθιὰ καὶ σκοτεινὴ αὔλη. Δὲ θέλει πιὰ φῶτα καὶ κόσμο! Ἐδῶ εἶναι σκοτεινά. Προχωρεῖ μέσα ποὺ εἶναι ἀκόμα πιὸ σκοτεινὰ καὶ ἥσυχα.

-Ἐδῶ εἶναι καλά, σκέπτεται. Κανένας δὲ θὰ μὲ βρεῖ. Βλέπει στὸ βάθος μία στοίβα καυσόξυλα καὶ πηγαίνει καὶ κάθεται σ' ἔνα ξύλο ριγμένο καταγῆς, συμμαζεύεται ἔκει, κουλουριάζει ἀπὸ τὸ φόβο, ἄχ, τί φόβο, δὲν τολμᾶ νὰ ἀναπνεύσει.

Σὲ λίγο τοῦ φαίνεται πὼς ἔγινε τόσο καλά, μὰ πολὺ καλά! Δὲν πονοῦν τὰ χεράκια του οὕτε τὰ ποδαράκια του καὶ νοιώθει μία εύχάριστη ζέστη νὰ χύνεται σ' ὅλο του τὸ σῶμα, τέτοια ζέστη σὰ νὰ ἥταν μπροστὰ σὲ μία μεγάλη θερμάστρα. Τέτοια ζέστη δὲν εῖχε νοιώσει ἄλλη φορᾶ... τὸ παίρνει ὁ ὕπνος.

Ἄχ! Τί ὅμορφα εἶναι τώρα... «θὰ κοιμηθῶ λιγάκι», σκέπτεται, «καὶ ἔπειτα θὰ πάω νὰ δῶ ἐκεῖνες τὶς ὡραῖες κοῦκλες». Κι ἔνα χαμόγελο στέκεται στὰ χλωμά του χειλάκια.

Ἀκούει τὴν φωνὴν τῆς μητέρας του, ποὺ τοῦ τραγουδᾶ τὸ νανούρισμα ποὺ τόσο τὸ ἀγαποῦσε καὶ πάντα τῆς ἔλεγε:

-Τί γλυκὸ ποὺ εἶναι μητερούλα, πὲς τό μου ξανὰ νὰ κοιμηθῶ! Καὶ ἡ μητερούλα τοῦ τὸ ξανάλεγε.

Τώρα τῆς λέει:

-Κοιμήθηκα μητερούλα μου, μὴν τὸ λὲς καὶ κουράζεσαι... τί ὡραία ποὺ κοιμᾶμαι... τί γλυκὸς ὑπνος!

-Ἐλα λοιπὸν καὶ σὺ στὸ Χριστουγεννιάτικο δένδρο, τοῦ λέει μία γλυκειὰ μὰ ἄγνωστη φωνή. Δὲν εἶναι τῆς μητέρας του... εἶναι ἄλλη φωνή. Κάποιος σκύβει ἐκεῖ στὸ σκοτάδι καὶ γλυκὰ τὸν ἀγκαλιάζει κι ἀμέσως ὅλα φωτίζονται τριγύρω του.

-Τί ὡραῖο Χριστουγεννιάτικο δέντρο! Ἀλλὰ ὅχι, δὲν εἶναι δέντρο, εἶναι κάτι πολὺ πιὸ ὡραῖο, ποὺ ποτὲ δὲν εἶχε δεῖ στὴ ζωὴν παρόμοιο ὅμορφο πράγμα.

Δὲν ἀκούει ἀπὸ πίσω του ἐκεῖνες τὶς ἄγριες φωνές: «Χού, χού», σὰ νὰ ἥτανε σκυλί.

Ὄλα τριγύρω του φεγγοβολοῦν, ὅλα λάμπουν καὶ γύρω χορεύουν οἱ κοῦκλες. Μὰ ὅχι... εἶναι κοριτσάκια κι ἀγοράκια ζωντανά, στὰ κάτασπρα ντυμένα... ποὺ ἔρχονται κοντά του, τὸ φιλοῦν, τὸ ἀγκαλιάζουν, τὸ παίρνουν μαζί τους. Ἡ μητέρα του τὸ βλέπει καὶ τοῦ χαμογελά...

-Μητέρα, μητερούλα, τί ὡραία ποὺ εἶναι ἔδῶ!

Καὶ στὰ ὅμορφα ἐκεῖνα παιδάκια, ποὺ τὸ τριγυρίζουν καὶ τὸ φιλοῦν, κάθεται καὶ τοὺς διηγεῖται γιὰ τὶς μεγάλες κοῦκλες ποὺ εἶδε πίσω ἀπὸ τὰ παράθυρα. Τὰ ὅμορφα παιδάκια τὸ ἀκοῦνε, γελᾶνε καὶ παίζουνε μαζί του....

-Μὰ πῶς σᾶς λένε ἐσᾶς; Τὰ ρωτάει.

-Εἴμαστε τὰ παιδάκια τοῦ Χριστοῦ καὶ μᾶς ἔστειλε νὰ σὲ πάρουμε καὶ σένα κοντὰ στὸ Χριστουγεννιάτικό του δένδρο, γιατί αὐτὸς ἔχει πάντα ἔνα ὡραῖο μεγάλο Χριστουγεννιάτικο δένδρο γιὰ ὅλα τὰ παιδάκια, ποὺ στὴ γῆ δὲν εἶχαν τέτοιο δένδρο.

Κι ὁ μικρὸς ἀκούει τὰ ὅμορφα παιδάκια νὰ τοῦ διηγοῦνται τὴν ἴστορία τους. Μία

Ιστορία πολὺ ὅμοια μὲ τὴ δική του. Ἄλλα ἄφησαν τὸν κόσμο παγωμένα, ἄλλα νηστικά, ἄλλα ἀπὸ γροθιές, ἄλλα ἀπὸ ἀρρώστιες, γιατί κανεὶς δὲν τὰ φρόντιζε.

Τώρα, ὅλα τὰ πῆρε κοντά του ὁ Χριστὸς καὶ μαζί του γιορτάζουν τὰ Χριστούγεννα καὶ εἶναι τόσο ὡραία... τόσο ὡραία!...

Πηγή: agiazonei.gr